

Detaljplaneprocessen på Länsstyrelsen - fokus luftkvalitet

SLF 19 april

Annika Svensson

Miljöskyddsenheten

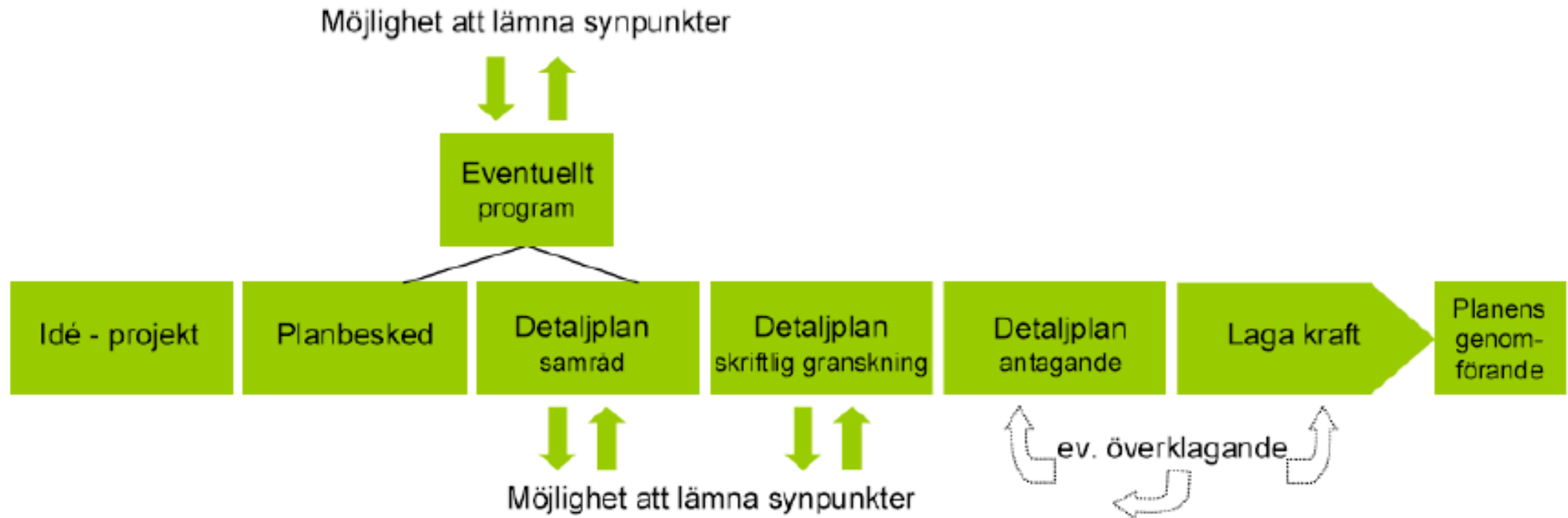
Innehåll

Detaljplaneprocessen

Länsstyrelsens roll

Luftkvalitet i planer

Detaljplaneprocessen

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska bland annat:

- Samordna och företräda statens intressen
- Bevaka riksintressen, miljökvalitetsnormer för luft och vatten, strandskydd, mellankommunal samordning samt frågor som rör hälsa och säkerhet.
- Tillsyn över detaljplaner och kan i vissa fall överpröva kommunens beslut att anta en plan

Företräda och
samordna
statens intressen

En sammanvägd
bedömning av
inkomna
synpunkter

Interna remisser

- Vattenavdelningen
- Kulturmiljöenheten
- Miljöskyddsavdelningen - LUFT
- Naturmiljöavdelningen
- Enheten för samhällsskydd och beredskap

Externa remisser

- Statens geotekniska institut (SGI)
- Trafikverket
- Sjöfartsverket
- Luftfartsverket
- Försvarsmakten

Prövningsgrunderna

Länsstyrelsen ska överpröva kommunens beslut om beslutet kan antas innebära att (PBL 11 kap, 10 §):

1. ett riksintresse enligt [3](#) eller [4 kap. miljöbalken](#) inte tillgodoses,
2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt,
3. en miljökvalitetsnorm enligt [5 kap. miljöbalken](#) inte följs,
4. strandskydd enligt [7 kap. miljöbalken](#) upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller
5. en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

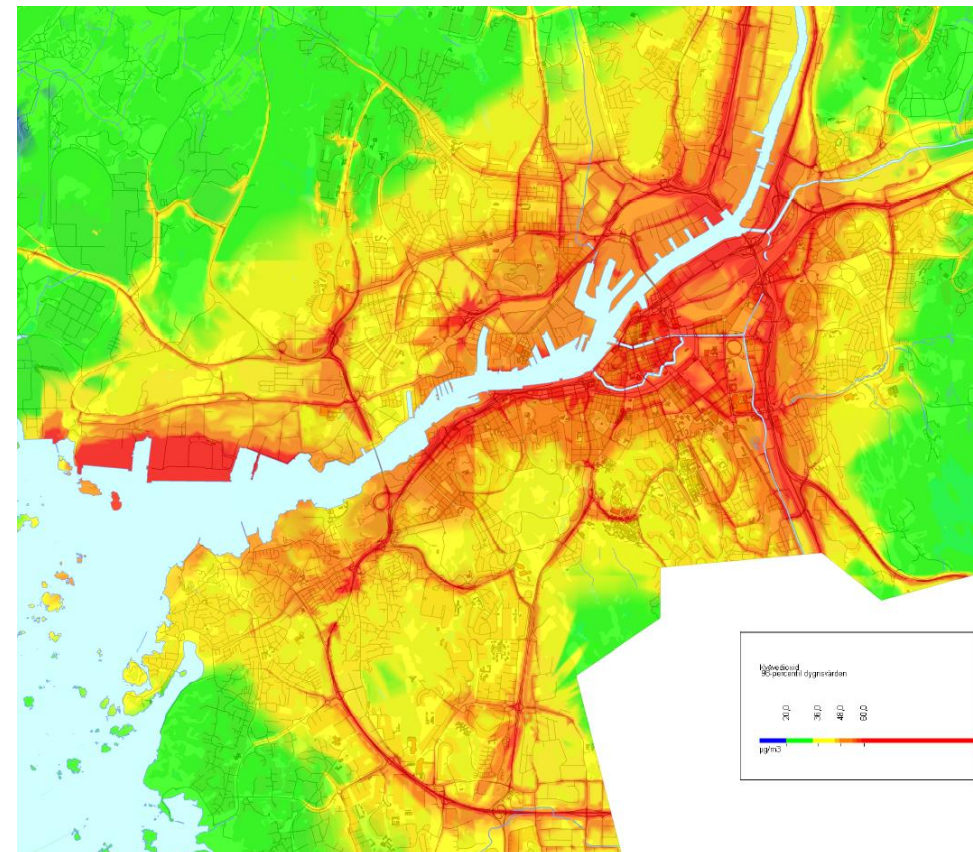
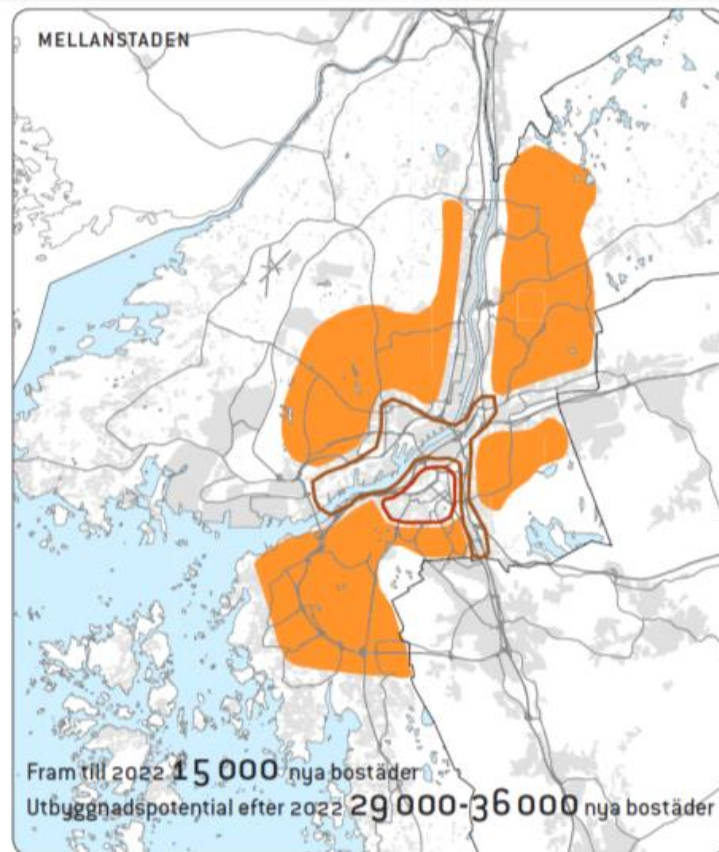
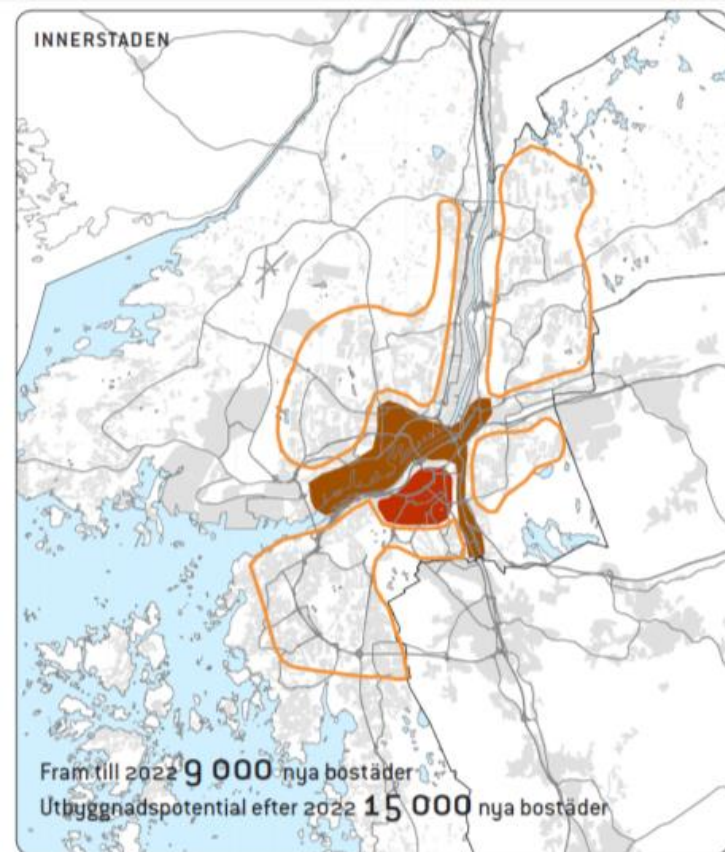

- Vi är en av 21 länsstyrelser i Sverige
- Västra Götalands län består av 49 kommuner
- Verksamhet på åtta orter
- Cirka 800 medarbetare

Luftkvalitet i planer

- Övergripande beräkningar för ett större område, t.ex. en stad
Ger halt i "urban bakgrund" eller "ovan tak". Här är halten lägre än i gaturum. Tar ej hänsyn till byggnader. Vissa modeller tar hänsyn till topografin, andra gör det inte. Resultaten kan visa var mer detaljerade luftutredningar behövs för att kunna bedöma om miljökvalitetsnormerna klaras vid nybyggnation.
- Gaturumsberäkningar
Ger halt nere i ett gaturum. Tar hänsyn till byggnader och den vindströmning som uppstår i ett gaturum. Modellerna passar bra för att undersöka planerad bebyggelses påverkan på luftkvaliteten i ett befintligt gaturum. Till exempel om en gata med enkelsidig bebyggelse ska få bebyggelse även på den andra sidan gatan. Eller om en gles bebyggelse ska förtätas med fler eller högre hus längs med gatan.
- CFD-modellering (Computational Fluid Dynamics)
Beräkningar för komplicerad stadsbebyggelse på kvartersskala. När hus har olika höjder, volymer och/eller oregelbunden placering. Simulerar ett tredimensionellt vindfält, tar hänsyn till turbulens runt hus och beskriver marknära strömningsförhållanden. Ger halt i gaturum. Finns även möjlighet att se halter vertikalt

Luftkvalitet i planer – övergripande beräkningar

Strategi för Göteborg 2035 utbyggnadsplanering, december 2013

Kvävedioxid 98-percentil dygn

Luftkvalitet i planer – gaturumsberäkningar

Dygnsmedelvärde (98 percentil)

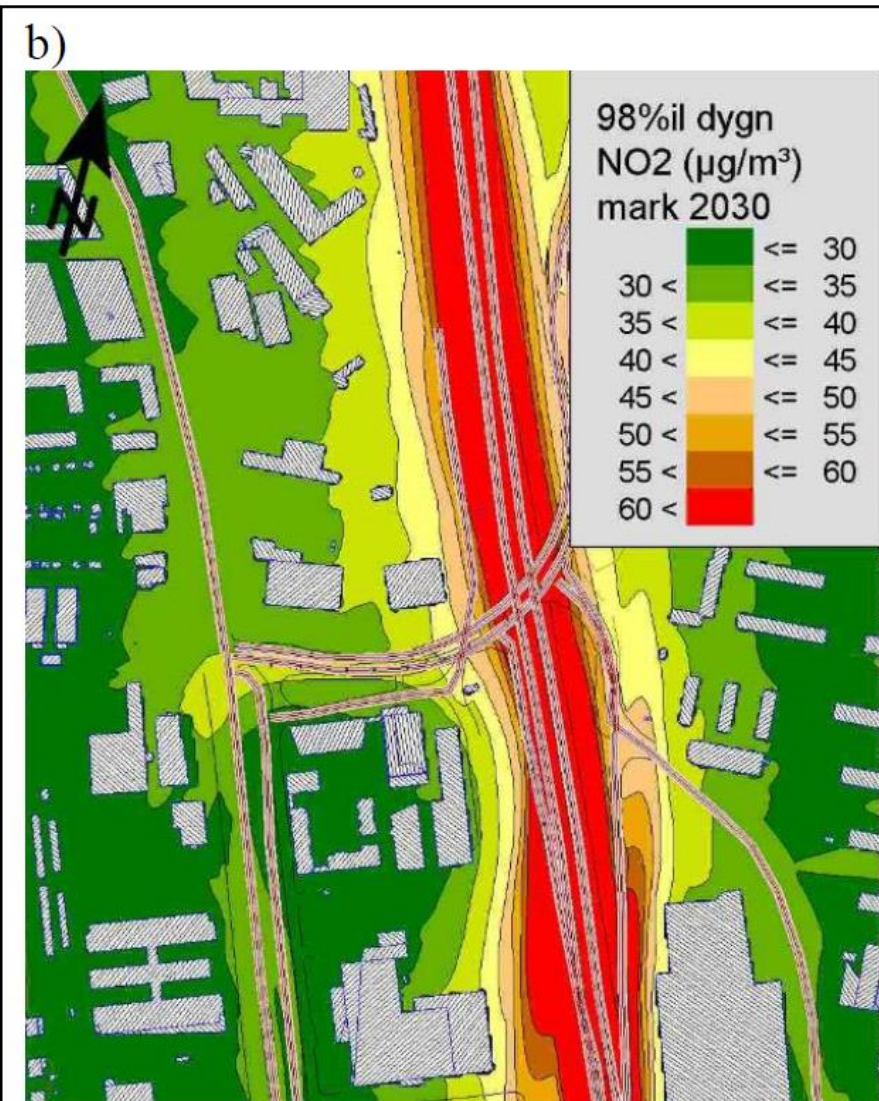
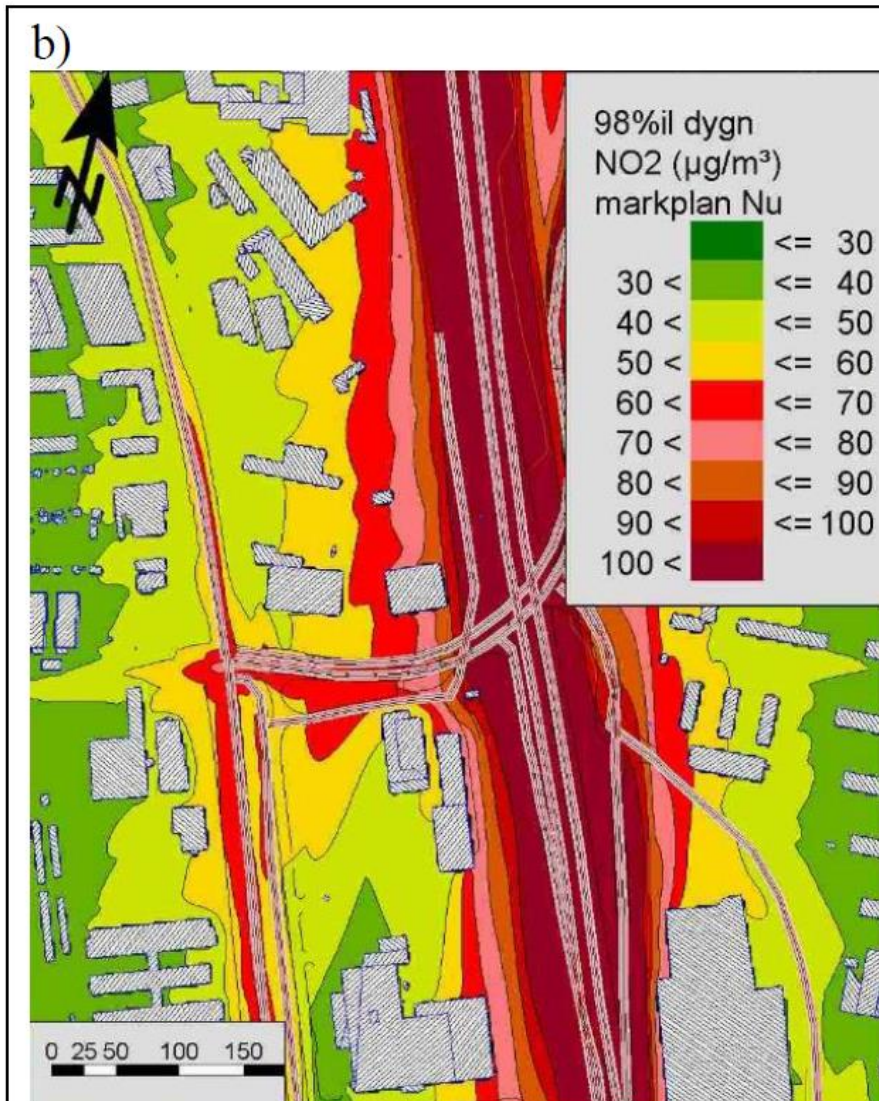
Figur 5. Nuvarande situation, beräknade halter av kvävedioxid som dygnsmedelvärden (98-percentil).

Dygnsmedelvärde (98 percentil)

Figur 8. Framtida scenario 2020, beräknade halter av kvävedioxid som dygnsmedelvärden (98-percentil).

Luftkvalitet i planer – CFD-beräkningar

Luftkvalitet i planer - sänkta bullervärden

De sänkta kraven för buller från vägtrafik har fått konsekvenser för vårt arbete med detalplaner – ”alla” vill förtäta på trafikintensiva platser

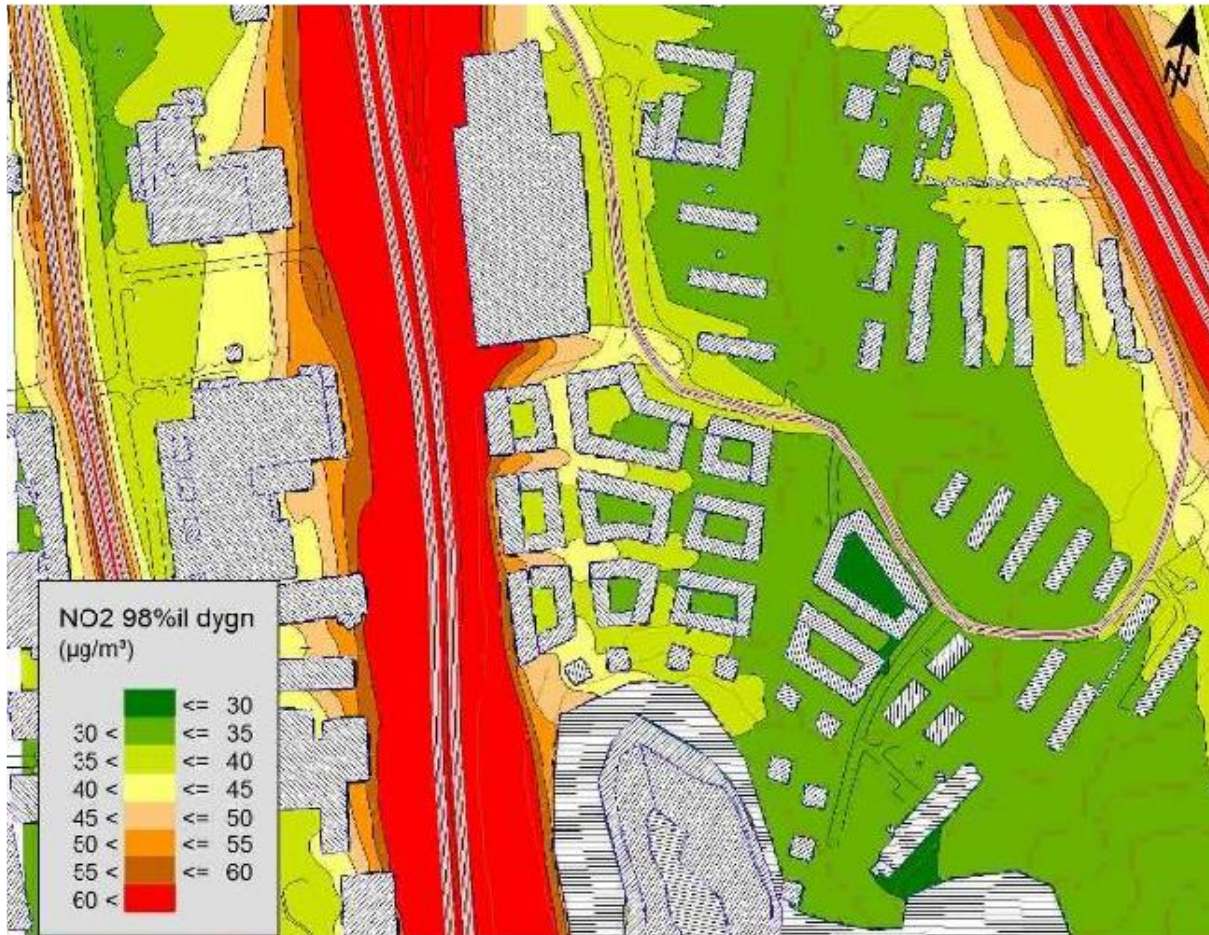
- Öppnar upp för tidigare ”omöjliga” platser där redan bullerutredningen satt stopp. Luftutredningar gjordes därför sällan.
- Handläggare på Lst som arbetar med buller har fått minskad arbetsbörda i planhanläggning. Det är möjligt att bygga överallt avseende buller. Även mitt på E6 om man bara har en innergård.
- Istället är det luftkvaliteten som kan bli avgörande. En ovana vid kvalificerade luftutredningar för detalplaner märks tydligt hos olika kommuner.
- Det har saknats rutiner för att arbeta med och bedöma luftkvaliteten i planer, både hos Länsstyrelse och kommuner. Till viss del är det så fortfarande vid svåra avvägningar.
- Det har även saknats åtgärder för luftkvalitet för att möjliggöra nybyggnation i svåra lägen.

Tillämpning av miljö kvalitetsnormer för luft vid planering i luftföroreningsbelastade områden

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen att:

- Det inte är godtagbart att planera för byggnader och allmänna platser, inklusive GC-banor, i områden där miljö kvalitetsnormerna inte följs idag.
- Det kan dock vara godtagbart att inte överpröva en plan där en miljö kvalitetsnorm överskrids i dagsläget om det inom planen, eller i avtal kopplade till planen, tydligt fastställs aktiva åtgärder för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna följs när byggnaderna ska tas i bruk.
- Uppfyllandet av en miljö kvalitetsnorm kan inte begränsas till exempelvis innergårdar och fasader. Miljö kvalitetsnormerna måste vara uppfyllda i ett större område kring planerade bostäder o.d.
- Eftersom barn är känsligare för luftföroreningar än vuxna är det speciellt viktigt att säkerställa att miljö kvalitetsnormen följs vid planering som innefattar barn, t.ex. bostäder och skolor.

Luftkvalitet i planer – exempel på åtgärder

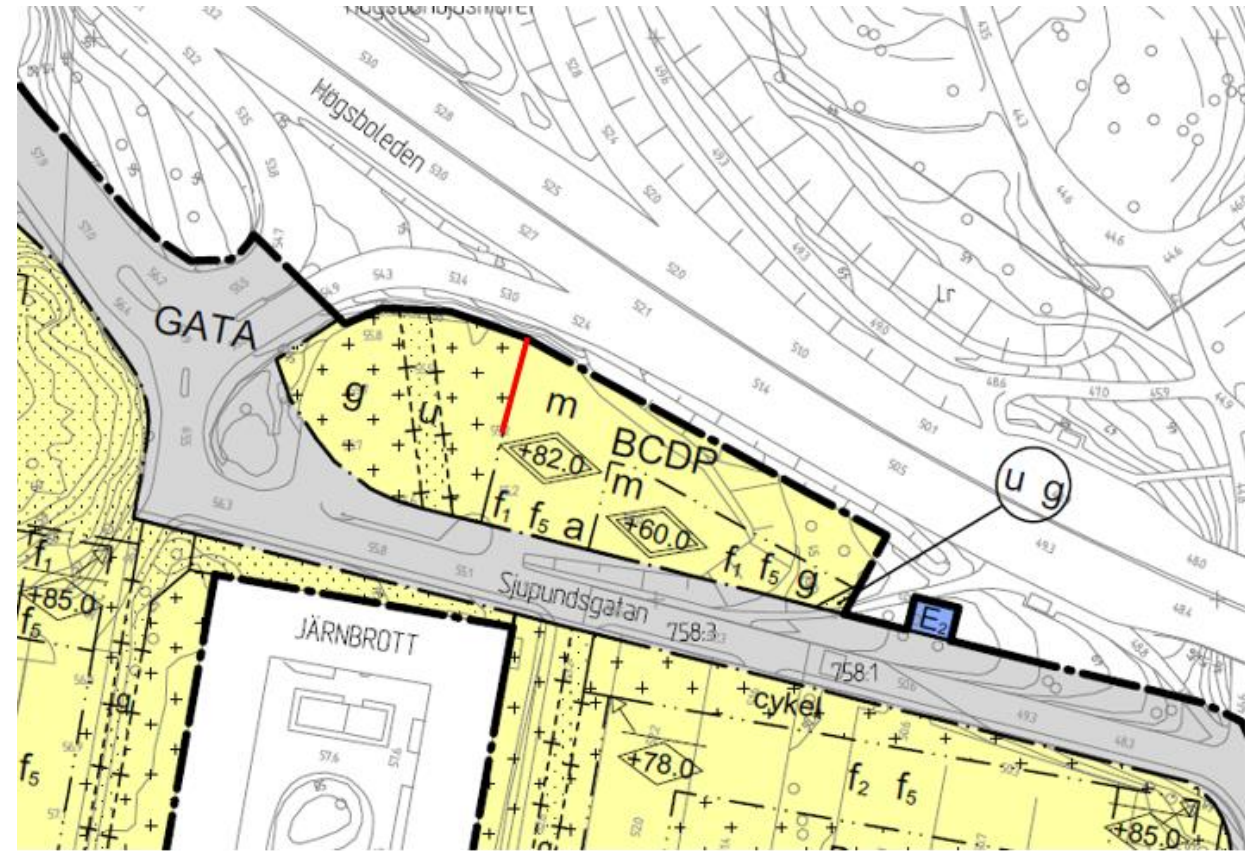
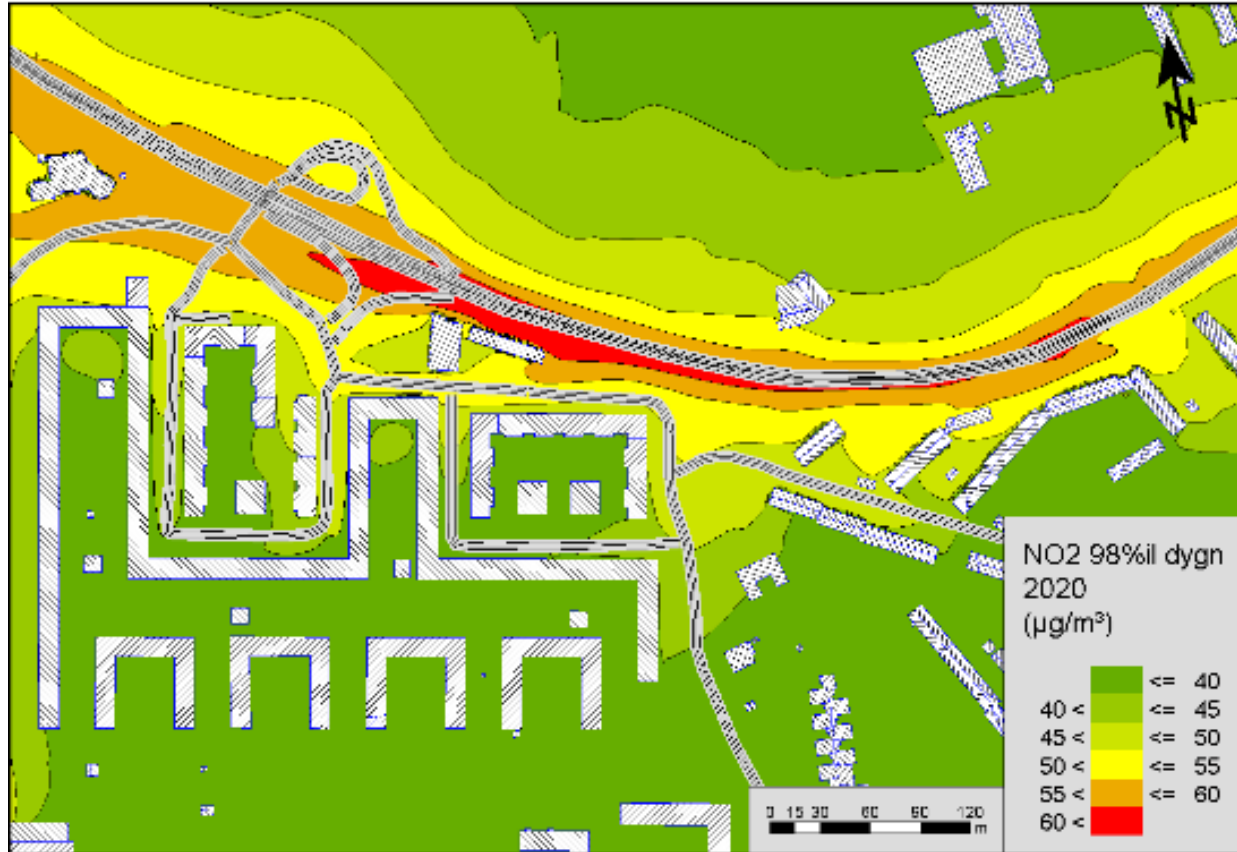

Smörgatan Kallebäck år 2025

Smörgatan Kallebäck år 2020 med "Ormen"

Luftkvalitet i planer – exempel på åtgärder

Högra figuren: Del av plankarta för Pennygängen med Högsboleden i norr.
Ytterfasad mot norr, öster och X meter av den västra fasaden (mätt från norr) ska vara tät med hänsyn till luftmiljösituationen längs Högsboleden. Entré till bostäder eller friskluftsintag till byggnaden får inte placeras i ytterfasad mot norr, öster och X meter av den västra fasaden(mätt från norr).

Tack!
